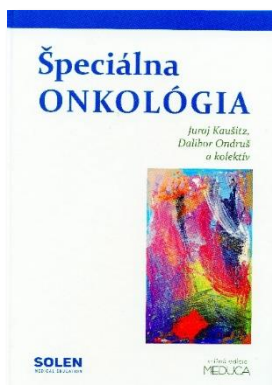

Predstavujeme nové knihy

Juraj Kaušitz, Dalibor Ondruš a kolektív: Špeciálna onkológia

1. vydanie. Bratislava: Solen, 2020, 712 s. ISBN 978 80 89858 18 7

Zdravotnícke vydavateľstvo Solen v knižnej edícii Meduca (Medical education) reaguje na potreby pregraduálneho a postgraduálneho celoživotného vzdelávania lekárov a zdravotníckych pracovníkov vydávaním cieľených knižných publikácií. Lekárskej verejnosti sú známe reprezentatívne vysokoškolské učebnice či monografie Praktická medicína, Nádorové markery, Karcinóm penisu, Chronická prostatitída,

Epileptické encefalopatie, Detská reumatológia v obrazkoch a samozrejme Všeobecná onkológia, na ktorú nadväzuje Špeciálna onkológia rovnakých editorov a hlavných autorov.

Onkológia je jedným z medicínskych odborov, ktoré sa rýchlo vyvíjajú, kde pribúdajú nové zásadné poznatky, ktoré sa pozitívne premietajú do prevencie, diagnostiky aj liečby pacientov s onkologickým ochorením a ktoré zásadným spôsobom menia pohľad na mnohé onkologické ochorenia. Editori a celý tím renomovaných slovenských špecialistov v jednotlivých medicínskych odboroch sa zamerali na epidemiológiu, etiológiu, patologickú fyziológiu, princípy diagnostiky a liečby malígnych ochorení zoradených podľa najnovšej medzinárodnej klasifikácie onkologických ochorení. V textoch sa premietajú praktické klinické skúsenosti spoluautorov získané z každodennej praxe.

Aj na tomto mieste nám nedá, aby sme nepripomenuli priekopnícke dielo prof. Jurgu a spol. Klinická a radiačná onkológia (1. a 2. diel, 2010), ktorý nás minulý rok navždy opustil. Považujem za mimoriadne záslužné, že zostavovatelia Všeobecnej a Špeciálnej onkológie prijali náročnú a pre onkológiu dôležitú výzvu a pokračujú v edícii, ktorá zásadným spôsobom dvíha onkológiu ako vedný a klinický odbor. Predkladaná publikácia je venovaná 100. výročiu založenia Lekárskej fakulty UK a 25. výročiu zriadenia Národného onkologického ústavu NsP sv. Alžbety, neskoršieho Onkologického ústavu sv. Alžbety v Bratislave. Dielo napĺňa odkaz zakladateľov univerzity vzdelávať, vychovávať a prinášať a rozvíjať najnovšie poznatky v medicíne na prospech medicíny, pacientov i spoločnosti. Mimoriadne ocenenie si za-

služi aj kultivovaný jazykový prejav autorov, osobitne v spojení s vysoko odbornou terminológiou. Oceňujem aj množstvo farebných obrázkov, prehľadových tabuliek a schém (väčšinou z vlastných archívov), ktoré sú na prospech prezentácie náročnej problematiky. Nedá mi však, aby som nepovedal, že v takejto knihe vždy očakávam podrobný vecný index, ktorý som vždy používal na cieľené vyhľadávanie a ktorý uľahčuje orientáciu v rozsiahlom diele.

V prezentovanom diele sa v 14. kapitolách stretne s problematikou zhubných nádorov hlavy a krku (odb. garant K. Gočárová), zhubnými nádormi tráviaceho systému (odb. garant Š. Durdík), zhubnými nádormi dýchacieho systému a vnútrohruďníkových orgánov (odb. garant M. Šándorová), zhubnými nádormi kostí a pohybového aparátu (odb. garant E. Bolješiková), zhubnými nádormi hematopoetického a retikuloendotelového traniva (odb. garant S. Špánik), zhubnými nádormi kože (odb. garant M. Sabol), zhubnými nádormi prsníka (V. Bella), zhubnými nádormi ženských pohlavných orgánov (odb. garant L. Masák), zhubnými nádormi mužských pohlavných orgánov (odb. garant D. Ondruš), zhubnými nádormi uropoetického systému (odb. garant D. Ondruš), zhubnými nádormi oka, mozgu a iných častí CNS (odb. garant M. Chorváth), nádormi endokrinných žliaz (odb. garant J. Podoba), nádorovými ochoreniami detského veku (odb. garant A. Kolenová) a nádormi neznámeho primárneho ložiska (odb. garant S. Špánik).

Všetky kapitoly sú pripravené podľa modernej osnovy, ktorá obsahuje najnovšie epidemiologické údaje, časové trendy vývoja štandardizovanej incidencie, mortality, včítane ich predikcie. Autori sa venujú klinickému obrazu, patológii, používajú najnovšie klasifikácie a typizácie karcinómov. V časti diagnostika, klasifikácia a diferenciálna diagnostika sú uvedené nielen klasické postupy, ale aj odporúčania, ktoré šetria pacienta a navádzajú lekára na osvedčené diagnostické a liečebné algoritmy. Pri liečbe autori postupujú cielene od plánovania liečby, prípravy pacienta, cez chirurgickú liečbu, rádioterapiu, chemoterapiu a systémovú liečbu. Autori v závere kapitoly vždy pripomínajú význam sledovania pacienta, prevenciu a kontroly. Pri rôznych druhoch onkologického ochorenia je vždy prístup podľa druhu ochorenia, pričom autori uvádzajú prognostické faktory a vyznačujú úspešnosť liečby.

Autori nadviazali na Všeobecnú onkológiu naozaj profesionálnym spôsobom, z diela cítiť jednotný editorský zámer, ktorý je dôsledne naplnený všetkými spoluautormi. Dielo pôsobí kompaktné, ucelené, moderne a verím, že bude cenným zdrojom informácií nielen pre onkológov, ale pre všetkých lekárov, na ktorých sa obracia pacient s prosbou o pomoc.

V závere gratulujem editorom a všetkým autorom, ale aj recenzentom a vydavateľovi k vynikajúcemu dielu. Verím, kniha postupne vyjde v opakovaných vydaniach a stane sa „medicínskou klasikou“.

Prof. MUDr. Marián Bernadič, CSc.